

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 14 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. przeciwko A. R. o zapłatę:

- 1) zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 534,90 zł z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwoty 502,03 zł do dnia zapłaty przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. nie większymi niż odsetki maksymalne z opóźnienie i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 12,87 zł płatnych od dnia 8 marca 2017 roku do dnia zapłaty,
- 2) w pozostałym zakresie oddalił powództwo,
- 3) nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie 1 i 4,
- 4) zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 33 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył w części powód tj. w punkcie 2, w którym Sąd oddalił powództwo zarzucając mu naruszenia prawa:

- art. 359 § 2¹ k.c. w zw. z art. 58 k.c. w zw. z art. 720 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim w brzmieniu właściwym dla daty zawarcia przez strony umowy pożyczki poprzez błędne uznanie przez Sąd I instancji, że ustalona przez strony umowy pożyczki opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania stanowiła naruszenie zapisu o maksymalnych odsetkach wynikających z czynności prawnej, podczas gdy naliczenie tychże opłat nie stanowi obejścia ww. regulacji stanowiąc wyłącznie wyraz swobody kontraktowej wyrażonej w art. 353¹ k.c.;

- art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 k.c. w zw. z art. 720 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 1 ustawy z 2011 roku - poprzez błędną wykładnię ww. przepisów, co w konsekwencji doprowadziło Sąd I instancji do błędnego przyjęcia, że strony nie mogły w granicach swobody umów postanowić o zastrzeżeniu na rzecz pożyczkobiorcy dodatkowej usługi w postaci obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania;

- art. 6 k.c. i art. 232 zd. 1 k.p.c. poprzez błędną wykładnię i w konsekwencji uznanie, że powód nie wykazał w należyty sposób dochodzonego roszczenia, podczas gdy powód przedstawił dowody z których wynika fakt istnienia zobowiązania pozwanej i jego wysokość;

- art. 233 § 1 k.p.c. które miało wpływ na treść orzeczenia, przez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego poprzez błędne przyjęcie, że opcja obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania nie była opcją dobrowolną, podczas gdy z treści zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika wprost, że pożyczkobiorca może dodatkowo skorzystać z ww. opcji, a nie skorzystanie z niej nie niesie dla pożyczkobiorcy żadnych negatywnych skutków, błędne przyjęcie, że dostarczenie kwoty pożyczki było zjawiskiem wcześniejszym niż moment wyrażenia przez pozwaną zgody na opcje dodatkową obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania, błędne przyjęcie, że opłata za opcje dodatkową obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania pełni tę sama funkcje co odsetki kapitałowe, podczas gdy opłata ta stanowi pokrycie kosztów świadczenia na rzecz pozwanej fakultatywnej usługi obsługi pożyczki w miejscu zamieszkania.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie żądania pozwu w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu i pozostawienie temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Mając na uwadze, że niniejsza sprawa podlega rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu uproszczonym i Sąd drugiej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego, to stosownie do art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku zostaje ograniczone jedynie do wyjaśnienia jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Wbrew zarzutom podniesionym w apelacji Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących pełne oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i trafnie określił konsekwencje prawne z nich wynikające.

Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie jest sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania, czy doświadczenia życiowego i mieści się w granicach swobodnej oceny dowodów, wyznaczonej art. 233 k.p.c.

Bezzasadne są zarzuty naruszenia przez Sąd I instancji przepisów postępowania cywilnego.

Niezasadne są podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia prawa materialnego, które sprowadzają się do zakwestionowania dokonanej przez Sąd I instancji oceny prawnej, iż postanowienia umowy pożyczki w zakresie dotyczącym wysokości opłaty za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania wypełniają przesłanki do uznania ich za niedozwolone klauzule umowne.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Ustawa za nieuzgodnione indywidualnie postanowienia umowy, nakazuje traktować te, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Nie może być wątpliwości, że strona pozwana w sprawie jest konsumentem, który zawarł umowę pożyczki z przedsiębiorcą. Nie budzi również wątpliwości, że postanowienie umowne dotyczące opłat za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania oraz kosztów windykacji nie dotyczyło głównych świadczeń stron. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2004 roku (I CK 635/03) pojęcie „głównych świadczeń stron” (art. 385¹ § 1 zd. 2. k.c.) należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do elementów przedmiotowo istotnych umowy. Opłata za obsługę pożyczki w miejscu zamieszkania z całą pewnością nie należy do istoty umowy pożyczki. W końcu nie może podlegać również dyskusji, iż postanowienia umowne dotyczące tychże kosztów nie zostały indywidualnie uzgodnione ze stroną pozwaną. Są one częścią standardowej umowy, którą powodowa spółka stosuje do wszystkich klientów. Nie podlegają one negocjacji choćby ze względu na sposób zawierania umowy. Opłata ta od razu jest potrącana z całkowitej kwoty pożyczki w dniu zawarcia umowy. Powód w umowie nie wskazał w jaki sposób została wyliczona opłata, jest ona podana kwotowo, bez wskazania składników i wyliczenia co składa się na całkowity koszt tej opłaty. Zastrzeżenie w umowie na niekorzyść klienta opłaty w wysokości 230,51 zł tytułem opłaty za obsługę w domu przy pożyczce w kwocie 974,01 zł bez jakiegokolwiek związku z rzeczywistymi kosztami umowy pożyczki rażąco narusza interes konsumenta i dobre obyczaje.

Opłata za obsługę w domu w stanie faktycznym sprawy jest oderwana od rzeczywistych kosztów czynności i ma w ocenie Sądu stanowić jedynie dodatkowe źródło dochodu pożyczkodawcy (wskazuje na to wysokość opłaty). Została ustalona w wysokości rażąco wysokiej. Sąd uznaje to postanowienie umowne za regulujące obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające jego interesy. W ocenie Sądu Okręgowego ustanowienie opłaty w sposób jak to zrobiono w niniejszej sprawie służy obejściu przepisów o odsetkach maksymalnych. Stanowi w istocie rzeczy próbę ukrycia rzeczywistego oprocentowania pożyczki. Gdyby więc nawet przyjąć, że zastrzeżenie umowne prowizji nie jest klauzulą niedozwoloną, to i tak należy uznać je za nieważne w oparciu o art. 58 § 1 i 3 k.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c.